Lietas Nr. 11130005212
Lietas arhīva Nr. K39-0138-13/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā, 2013.gada 4.oktobrī

Valmieras rajona tiesas
tiesnese A.Sīmane
ar tiesas sēdes sekretāri I.Bergmani,
piedaloties prokurorei D.Langinai,
zvērinātai advokātei G.Vanagai
izskatīja atklātā tiesas sēdē Valmierā, Garā ielā 5, krimināllietu, kurā
/pers. A/, personas kods /personas kods/,
apsūdzēts pēc Krimināllikuma 221.^{2} panta otrās daļas.

Tiesa

k o n s t a t ē j a

/pers. A/ nodots tiesai par to, ka lielā apmērā izgatavoja (ražoja) un glabāja nelikumīgus alkoholiskos dzērienus.

/pers. A/, pārkāpjot „Alkoholisko dzērienu aprites likuma" 9.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka „Alkoholisko dzērienu ražošana mājas apstākļos, izejvielu sagatavošana, iegāde vai uzglabāšana alkoholisko dzērienu izgatavošanai mājas apstākļos, kā arī to ražošanai paredzētu aparātu, ierīču ... uzglabāšana ir aizliegta", laikā no 2010.gada jūlija līdz 2011.gada 13.jūlijam plkst. 17.20 savā dzīvesvietā /adrese/ lielā apmērā izgatavoja nelikumīgus alkoholiskos dzērienus un tos lielā apmērā glabāja šķūnī, garāžā un dzīvojamā mājā, t.i., 15 gab. 1,0 L tilpuma; 9 gab. 0,7 L tilpuma; 1 gab. 0,75 L tilpuma; 4 gab. 0,5 L tilpuma; 2 gab. 0,35 L tilpuma; 5 gab. 0,2 L tilpuma stikla pudelēs; 1 gab. stikla traukā, vienā plastmasas kannā un 11 gab. 3,0 L tilpuma stikla burkās pašizgatavotu, nelikumīgu alkoholisko dzērienu, kura kopējais tilpums ir 105843 mL jeb 105,843 L un absolūtā spirta daudzums ir 29173 mL jeb 29,173 L, un stiprums robežās no 12% līdz 61% (pēc tilpuma), kas saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20^{1}.pantu, ir uzskatāms par lielu apmēru, kā arī valstij nodarīja mantisku kaitējumu Ls 274,23 apmērā nenomaksātā akcīzes nodokļa veidā.

Ar šādu savu rīcību /pers. A/ ir izdarījis mazāk smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 221.^{2} panta otrajā daļā.

Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk VID) pilnvarots pārstāvis /valsts amatpersona/ tiesas sēdē uzturēja pieteikto kompensāciju Ls 274,23 apmērā par valstij nodarīto kaitējumu.

Apsūdzētais/pers. D/ vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā neatzina, neatzina arī VID prasīto kompensāciju, paskaidrojot, ka kandžu tecinājis sev, lai noglabātu un lietotu savām vajadzībām. Neko neesot slēpis, tas bijis laiks, kad Alūksnē bijis kandžas festivāls, tur rādīts, kā dzen, spriests par labākajām metodēm, tāpēc arī viņš uztaisījis un dzinis. Uzskatot, ka likumu neesot pārkāpis apzināti. Apsūdzībā uzrādīto daudzumu atzīstot, pats nemaz īsti precīzi nezinot, cik viņam tā manta bijusi, arī noteiktajam absolūtā spirta daudzumam piekrītot, nesaprotot, kā aprēķināta kompensācija. Visus produktus pircis veikalā.

VID pārstāvis tiesas sēdē norādīja, ka, ņemot vērā eksperta atzinumā konstatētā spirta daudzumu, ir veikts kompensācijas aprēķins. Saskaņā ar likumu „Par akcīzes nodokli" pie apsūdzētā izņemtais šķidrums satur spirtu, kas ir akcīzes prece, kas apliekama ar nodokli, kas aprēķināts saskaņā ar minētā likuma 12.panta 1.daļas 5.punktu - alkoholiskajiem dzērieniem (par 100 litriem absolūtā spirta) — 940 lati. Ekspertīzes slēdzienā konstatēto absolūto spirtu 29,173 L sareizinot ar Ls 940 un izdalot ar 100, iegūstot Ls 274,23, kas arī esot norādīts kompensācijas pieteikumā kā valstij nodarītais kaitējums.

Lai arī apsūdzētais savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā noliedza, tiesa uzskata, ka tiesas izmeklēšanas laikā, veicot pierādījumu pārbaudi, /pers. A/ vaina ir pilnīgi pierādīta.

/pers. A/ ir saukts pie kriminālatbildības un nodots tiesai par nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu) un glabāšanu lielā apmērā. Saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20^{1}.pantu atbildība par apsūdzētajam inkriminētajām darbībām iestājas, ja alkoholiskā dzēriena daudzums sasniedz 20 litrus absolūtā spirta.

No /pers. A/ celtās apsūdzības, proti, lēmuma par personas saukšanu pie kriminālatbildības l.l.44 redzams, ka viņš ir izgatavojis un glabājis nelikumīgu alkoholisko dzērienu lielā apmērā ar kopējo tilpumu 105843mL jeb 105,843 L un absolūtā spirta daudzumu 29173 mL jeb 29,173 L stipruma robežās no 12% līdz 61% (pēc tilpuma). Gan apsūdzībā, gan eksperta atzinumā l.l. 27 kopējais izņemtā šķidruma daudzums un absolūtā spirta daudzums sakrīt, bet apsūdzībā divām pozīcijām - 1 gab. stikla traukā, vienā plastmasas kannā nav uzrādīts tajos esošais šķidruma daudzums, kā tas ir norādīts eksperta atzinumā l.l.27, proti, ka stikla pudelē (stikla traukā) kopējais tilpums ir 21195mL jeb 21,195 L un plastmasas pudelē (kannā) kopējais šķidruma tilpums ir 36424mL jeb 36,424 L. Lai iegūtu apsūdzībā un arī eksperta atzinumā (uz kā pamatota apsūdzība) norādīto kopējo tilpumu 105,843 L un absolūtā spirta daudzumu 29,173 L, tiesa uzskata, ka, nepārkāpjot apsūdzētā tiesības, nepasliktinot viņa stāvokli, jo ne kopējais tilpums, ne absolūtā spirta daudzums netiek palielināts, apsūdzība ir papildināma, ierakstot tajā aiz vārdiem „1 gab. stikla traukā (pudele norādīts eksperta atzinumā)" tekstu „ar kopējo tilpumu 21,195 L". Tāpat apsūdzībā, par cik tika norādīts, ka spirta stiprums ir robežās no 12% līdz 61%, bija jāietver arī plastmasas kannas jeb pudeles, kā norādīts eksperta atzinumā tilpums – „36,424 L".

„Alkoholisko dzērienu aprites likuma" 9.panta 1.daļā noteikts, ka „Alkoholisko dzērienu ražošana mājas apstākļos, izejvielu sagatavošana, iegāde vai uzglabāšana alkoholisko dzērienu izgatavošanai mājas apstākļos, kā arī to ražošanaiparedzētu aparātu, ierīču ... uzglabāšana ir aizliegta".

Saskaņā ar „Alkoholisko dzērienu aprites likuma" 9.panta 2.daļu augstāk minētajā 1. daļā noteiktais aizliegums ražot alkoholiskos dzērienus mājas apstākļos neattiecas uz alu, vīnu un citu likuma "Par akcīzes nodokli" 3.panta ceturtās daļas 1.punktā minēto raudzēto dzērienu izgatavošanu personiskajam patēriņam. Tātad likumā "Par akcīzes nodokli" ir noteikts izņēmums uz mājas apstākļos personiskajam patēriņam izgatavoto alu, vīnu un

raudzētajiem dzērieniem.

Likuma „Par akcīzes nodokli" 3.panta 4.daļā noteikts, ka par raudzētajiem dzērieniem uzskatāmi: 1) negāzēti raudzētie dzērieni — produkti (izņemot vīnu un alu), kuri tiek klasificēti Kombinētās nomenklatūras 2204., 2205. un 2206.preču pozīcijā, ja vien faktiskais spirta daudzums pārsniedz 1,2 tilpumprocentus, bet nepārsniedz 15 tilpumprocentus un galaproduktā esošais spirts radies vienīgi rūgšanas procesā.

Tiesa, ņemot vērā minētos likumu nosacījumus, no apsūdzības saskaņā ar ekspertīzē secināto no kopējā noteiktā šķidruma daudzuma 105,843 L ar absolūtā spirta daudzumu 29,173 L izslēdz 36,424 L šķidruma, kura stiprums (etilspirta saturs) 12% (pēc tilpuma) un absolūtā spirta daudzumu 4,371 L, atzīstot šo izslēgto daudzumu par negāzētu raudzētu dzērienu – produktu, kura faktiskais spirta daudzums nepārsniedz 15 tilpumprocentus, bet ir 12 tilpumprocenti, kā norādīts ekspertīzes atzinumā l.l.27, atzīstot minēto šķidruma daudzumu par likumā norādīto izņēmumu - tas ir produkts uz kuru neattiecas likums „Par akcīzes nodokli". Izslēdzot 36,424 L šķidruma, kura stiprums (etilspirta saturs) 12% (pēc tilpuma) un absolūtā spirta daudzumu 4,371 L, tiesa groza apsūdzībā arī spirta stipruma robežas, norādot to no 15% līdz 61%, uzskatot, ka /pers. A/ ir tiesājams par to, ka, pārkāpjot „Alkoholisko dzērienu aprites likuma" 9.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka: „Alkoholisko dzērienu ražošana mājas apstākļos, izejvielu sagatavošana, iegāde vai uzglabāšana alkoholisko dzērienu izgatavošanai mājas apstākļos, kā arī to ražošanai paredzētu aparātu, ierīču ... uzglabāšana ir aizliegta", laikā no 2010.gada jūlija līdz 2011.gada 13.jūlijam plkst. 17.20 savā dzīvesvietā /adrese/ lielā apmērā izgatavoja nelikumīgus alkoholiskos dzērienus un tos lielā apmērā glabāja šķūnī, garāžā un dzīvojamā mājā, t.i., 15 gab. 1,0 L tilpuma; 9 gab. 0,7 L tilpuma; 1 gab. 0,75 L tilpuma; 4 gab. 0,5 L tilpuma; 2 gab. 0,35 L tilpuma; 5 gab. 0,2 L tilpuma stikla pudelēs; 1 gab. stikla traukā ar kopējo tilpumu 21,195 L un 11 gab. 3,0 L tilpuma stikla burkās pašizgatavotu, nelikumīgu alkoholisko dzērienu, kura kopējais tilpums ir 69419 mL jeb 69,419 L un absolūtā spirta daudzums ir 24772 mL jeb 24,772 L, un stiprums robežās no 15% līdz 61% (pēc tilpuma), kas saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20^1.pantu, ir uzskatāms par lielu apmēru, kā arī valstij nodarīja mantisku kaitējumu Ls 232,86 apmērā nenomaksātā akcīzes nodokļa veidā.

Neskatoties uz to, ka no apsūdzības tika izslēgti 36,424 L šķidruma, kura stiprums (etilspirta saturs) 12% (pēc tilpuma) un absolūtā spirta daudzumu 4,371 L, /pers. A/ ir izdarījis mazāk smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma $221.^2$ panta otrajā daļā, jo ir pierādīts, ka pie viņa izņemtajam alkoholiskajam dzērienam, kura kopējais tilpums ir 69419 mL jeb 69,419 L, absolūtā spirta daudzums ir 24772 mL jeb 24,772 L , kas ir lieli apmēri saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20^1.pantu.

Apsūdzētā vaina ir pierādīta ar Eksperta atzinumu l.l.11-23, papildus Eksperta atzinumu l.l.26-27, apskates protokolu l.l.6, apskates protokolu l.l.8, ar cietušā pārstāvja sniegtajiem paskaidrojumiem, arī ar paša /pers. A/ paskaidroto, kurš pēc būtības nenoliedza, ka ir tecinājis kandžu, nenoliedza arī nelikumīgā alkohola daudzumu un tajā esošā absolūtā spirta daudzumu. /pers. A/ noziedzīgā rīcība ir pareizi kvalificēta. Lai arī apsūdzētais norādīja, ka nepārzinot likumus, likumu nezināšana neatbrīvo no atbildības, kamdēļ apsūdzētais par izdarīto ir sodāms.

Nosakot /pers.A/sodu, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais izdarījis tīšu, mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu, radot kaitējumu valstij, nenomaksātā akcīzes nodokļa veidā, kas sastāda Ls 232,86.

Nosakot /pers.A/sodu, tiesa ņem vērā, ka saskaņā ar Krimināllikuma 47.un 48.pantu, apsūdzētajam atbildību mīkstinoši un atbildību pastiprinoši apstākļi netika konstatēti.

Nosakot sodu, tiesa ņem vērā arī /pers. A/ personību- agrāk sodīts kriminālā kārtā, bet sodāmība likumā noteiktā kārtībā dzēsta, administratīvi nesodīts, nestrādā, psihiatra un narkologa uzskaitē nesastāv.

Ņemot vērā minētos apstākļus, tiesa uzskata, ka /pers. A/ sods nosakāms panta sankcijas robežās – piespiedu darbu veidā, uzskatot šo par piemērotāko soda veidu, lai panāktu, ka apsūdzētais izvērtē savu rīcību, turpmāk pilda likumus un atturās no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Tiesa uzskata, ka nosakot piespiedu darbu uz 200 stundām, tas ir samērīgs izdarītā nodarījuma raksturam, radītajam kaitējumam.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.-353.pantiem, Civillikuma 1635., 1779.pantiem tiesa atzīst, ka apsūdzētais /pers. A/ ar savu prettiesisko darbību ir nodarījis kaitējumu valstij. No Eksperta atzinuma l.l.23 redzams, ka apsūdzētajam izņemtais un ekspertīzei nodotais šķidrums ir pašizgatavots, nelikumīgs alkoholisks dzēriens (etilspirta ūdens šķidums), kurš atbilstoši „Likuma par akcīzes nodokli" 3.panta 6.daļas 2.punktam ietilpst akcīzes preču grupā – pārējie alkoholiskie dzērieni. Savukārt minētā likuma 12.panta 1.daļas 5.punkts nosaka, ka nodokļa likme pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem (par 100 litriem absolūtā spirta uz 2011.gada 13.jūliju bija Ls 940. Tā kā minētā likuma 33.panta 2.daļā noteikts, ka „Latvijas republikā aizliegts ražot, ..., uzglabāt, ... akcīzes preces, par kurām nav samaksāts akcīzes nodoklis", tad no /pers. A/ ir piedzenama kompensācija par labu valstij – par 24,772 L absolūtā spirta, reizinot ar Ls 940, dalot ar 100, - Ls 232,86 apmērā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 8.punktu, 368.panta pirmo daļu no /pers. A/ valsts labā piedzenami procesuālie izdevumi par tiesas pavēstu nosūtīšanu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un 368.panta pirmo daļu no /pers. A/ valsts labā piedzenami procesuālie izdevumi par zvērinātas advokātes Gintas Vanagas juridiskās palīdzības sniegšanu pirmstiesas un tiesas izmeklēšanas laikā.

Procesuālie izdevumi, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 529.panta 2.punktu, ir piedzenami gadījumā, ja tie netiek labprātīgi atlīdzināti 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Lietiskie pierādījumi – plastmasas pudele jeb apsūdzībā norādītā plastmasas kanna ar kopējo tilpumu 36,424 litri, glabājas VP VRP Valmieras iecirknī, neskatoties uz to, ka tika izslēgta no apsūdzības, jo tai tika konstatēts absolūtā spirta daudzums 12 tilpumprocenti, un tiesa to atzina par produktu, kuram spirta daudzums radies rūgšanas procesā, ir iznīcināms saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 4.punktu, jo kā norādīja pats apsūdzētais tā ir brāga, kura atrodas rūgšanas procesā, no kuras tālāk tiktu iegūta kandža; 50 dažāda tilpuma stikla pudeles un burkas, pildītas ar šķidrumu, kam piemīt alkoholam raksturīga smaka, stikla pudele jeb kā apsūdzībā norādīts 1 gab.stikla trauks ar kopējo tilpumu 21,195 litri, glabājas VP VRP Valmieras iecirknī, iznīcināmi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 4.punktu.

Tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511, 512, 513, 514, 520, 529, 530. pantiem,

n o s p r i e d a

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma $221.^2$ panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt **/pers. A/** pēc Krimināllikuma $221.^2$ panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 200 (divi simts) stundām, nepiemērojot mantas konfiskāciju.

Piedzīt no **/pers. A/** par labu cietušam - valstij nodarīto kaitējumu Ls 232,86 (divi simti trīsdesmit divi lati 86 santīmi).

Piedzīt no **/pers. A/** valsts labā procesuālos izdevumus par tiesu pavēstu nosūtīšanu Ls 9,48 (deviņi lati 48 santīmi).

Piedzīt no **/pers. A/** valsts labā procesuālos izdevumus par zvērinātas advokātes Gintas Vanagas darbu pirmstiesā un tiesā Ls 65 (sešdesmit pieci lati).

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par procesuālo izdevumu samaksāšanu noteikt termiņu - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Lietiskos pierādījumus - plastmasas pudeli ar kopējo tilpumu 36,424 litri, 50 dažāda tilpuma stikla pudeles un burkas, pildītas ar šķidrumu, kam piemīt alkoholam raksturīga smaka, stikla pudeli ar kopējo tilpumu 21,195 litri, - iznīcināt.

Spriedumu var pārsūdzēt un noprotestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību Valmieras rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams 2013.gada 16.oktobrī.

Tiesnese A.Sīmane